

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

Datum 21 mei 2019

Onderwerp Herstelbesluit naar aanleiding van uw Wob-verzoek over Hacksoftware

Ons kenmerk
2542945

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Geachte heer/mevrouw,

Op 21 januari 2019 heb ik een besluit genomen op uw verzoeken d.d. 20 december 2018 op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) over "publicatie The New York Times" en "hacksoftware".

In uw Wob-verzoek over "hacksoftware" verzoekt u onder meer om:

1. Kopie van, subsidiair inzage in, documenten betreffende het beleid ten aanzien screening van leveranciers van hacksoftware.

Dit omvat het beleid waarin staat hoe wordt getoetst of een leverancier levert aan dubieuze regimes en, wanneer een overeenkomst tot stand is gekomen, hoe gecontroleerd wordt of een leverancier aan dubieuze regimes is gaan leveren.

Naar aanleiding van uw verzoek over "hacksoftware" heb ik in het besluit van 21 januari 2019 het volgende geschreven:

"Uit de door u aangehaalde passage uit het Regeerakkoord blijkt dat de screening van leveranciers van hacksoftware is of zal worden opgedragen aan de AIVD. De AIVD valt niet onder mijn verantwoordelijkheid, maar onder die van de Minister van BZK. Ik beschik dan ook niet over documenten betreffende het beleid voor de screening van leveranciers van hacksoftware."

Zoals door mijn woordvoerder met u besproken, heb ik, nadat ik het besluit had genomen, alsnog twee documenten aangetroffen die onder mij berusten en onder de reikwijdte vallen van het hiervoor genoemde gedeelte van uw verzoek.

Ik heb de documenten beoordeeld. Ten aanzien van document 1 geldt dat een deel buiten de reikwijdte van uw verzoek valt. Deze informatie gaat over andere aan "hacksoftware" gerelateerde onderwerpen. Dit deel heb ik onleesbaar gemaakt onder vermelding van "valt buiten reikwijdte verzoek".

Besluit

Ik heb besloten deels aan uw verzoek tegemoet te komen.

De informatie in document 1 opgenomen informatie die wel onder de reikwijdte van uw verzoek valt, zal ik deels openbaar maken. Voor het overige weiger ik informatie openbaar te maken, op de gronden zoals hierna is vermeld.

Document 2 maak ik in het geheel niet openbaar, op de gronden zoals hierna is vermeld.

Wettelijk kader

De relevante artikelen van de Wob zijn vervat in bijlage 1 bij dit besluit. Deze bijlage maakt deel uit van het besluit.

Overwegingen

Ten aanzien van beide documenten overweeg ik als volgt. Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip "documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad" onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren en hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet van de bedoeling om ze als stukken voor intern beraad beschouwd te zien, uitdrukkelijk blijken of men moet deze bedoeling redelijkerwijs kunnen vermoeden.

Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad betrokken zijn, gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openheid onderling en met bewindspersonen kunnen brainstormen. Staatsrechtelijk zijn slechts relevant de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen als bedoeld in artikel 1, aanhef en onder f, van de Wob, worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met daartoe aangevoerde argumenten.

In beide documenten weiger ik op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob, passages openbaar te maken. Deze passages betreffen een concept spreekteksten, in document 1 in de vorm van een spreeklijn en in document 2 in de vorm van een zgn. Q&A. Deze concept spreekteksten betreffen een ambtelijk advies aan de minister over wat hij bij een bepaalde (parlementaire) gelegenheid zou kunnen uitspreken. Dergelijke conceptteksten dienen als persoonlijke beleidsopvattingen te worden gekwalificeerd. Voor zover concepten overeenstemmen met openbare definitieve documenten, geldt dat zij reeds openbaar gemaakt zijn en daarmee buiten de reikwijdte van de Wob vallen (AbRvS 1 september 2010, nr. 200910061/1/H3). Op grond van bovenstaande motivering maak ik de genoemde passages daarom niet openbaar.

Voor zover de passages die ik op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob weiger openbaar te maken ook feitelijke informatie bevatten, geldt dat deze informatie, als ook de volgorde waarin deze in het document voorkomt, dusdanig nauw is verweven met de persoonlijke beleidsopvattingen dat deze niet zijn te scheiden. Ik zie daarom geen aanleiding om alsnog met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot personen herleidbare vorm informatie over de

persoonlijke beleidsopvattingen openbaar te maken. Openbaarmaking zou ertoe kunnen leiden dat door ambtenaren van mijn ministerie niet meer vrijelijk en openlijk van gedachten kan worden gewisseld, zowel niet onderling als niet met hun bewindslieden. Openbaarmaking is daarom niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering.

Met dit besluit herstel ik het besluit van 21 januari 2019 ten aanzien van uw verzoek over "hacksoftware".

Wijze van openbaarmaking

Het document dat ik gedeeltelijk openbaar maak, treft u als bijlage 2 bij dit besluit in kopie aan. Dit besluit en het openbaar gemaakte document worden op www.rijksoverheid.nl geplaatst.

Hoogachtend,
de minister van Justitie en Veiligheid,
nantes deze, 1 1 1

Coördinator Juridische Zaken

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de Indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister van Justitie en Veiligheid, t.a.v. Directie Wetgeving en Juridische Zaken, Sector Juridische Zaken, Postbus 20301, 2500 EH, Den Haag.

Bijlage I

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder;

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;
- e. ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;
- g. milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer.

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:

- a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
- b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
- c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
- d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.

2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;

b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;

c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;

d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;

e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;

f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;

g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.

4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.

5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.

6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.

7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;

b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.

8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat

aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.

4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

Factsheet 1.15: Regeerakkoord

Spreeklijn:

11.1

Passage

"Voor de uitvoering van de Wet Computercriminaliteit III komt **10 miljoen euro extra beschikbaar**. Daarbij zal **slechts in een specifieke zaak hacksoftware worden ingekocht** door opsporingsdiensten. Leveranciers van dergelijke software worden **gescreend door de AIVD** en verkopen **niet aan dubieuze regimes**. Statistieken over het gebruik van hacksoftware worden jaarlijks openbaar gemaakt. Bij de evaluatie van de wet na twee jaar wordt gezien in hoeverre deze regeling de effectiviteit van de wet ernstig aantast. In dat geval wordt alsnog de aanschaf van hacksoftware voor algemeen gebruik overwogen."

Valt buiten reikwijdte verzoek

Valt buiten reikwijdte verzoek

Screening door de AIVD

De AIVD kijkt naar de informatie die over het bedrijf bekend is. Als er bij de AIVD aanleiding is om de integriteit van het bedrijf in twijfel te trekken, dan wordt er geen software van gekocht. Dat doet de AIVD bij bedrijven binnen en buiten de EU.

Dubieuze regimes

Een bedrijf waar de politie binnendringsoftware van koopt die mogelijk gebruik maakt van onbekende kwetsbaarheden, dient de software niet te leveren aan dubieuze regimes. We gaan daarbij uit van de exportbeperkingen die gelden voor zogenaamde *intrusion software* in het kader van het Wassenaar-arrangement.

De politie koopt alleen van bedrijven die geen software verkopen voor doeleinden die gepaard gaan met ernstige schendingen van de mensenrechten of binnenlandse repressie. De politie onderzoekt dat in het kader van het inkoopproces en het is een voorwaarde voor de aanschaf.

Als er aanwijzingen zijn dat een bedrijf aan landen verkoopt die de software inzetten voor mensenrechtenschendingen, dan worden die aanwijzingen meegenomen. Bij twijfel kan de politie contact opnemen met het Ministerie van Buitenlandse Zaken voor nader advies.

Ook kan worden gekeken of een bedrijf zelf een interne procedure of commissie heeft die beziet of potentiële klanten zich schuldig maken aan mensenrechtenschendingen. Dat kan

een aanwijzing zijn of het bedrijf de nodige zorgvuldigheid betracht bij het verkopen van de eigen producten.

De AIVD kijkt naar het bedrijf in het kader van de nationale veiligheid. Als er bij de AIVD aanleiding is om de integriteit van het bedrijf in twijfel te trekken, dan wordt er geen software van gekocht. Dat doet de AIVD bij bedrijven binnen en buiten de EU.

Valt buiten reikwijdte verzoek

Valt buiten reikwijdte verzoek

3.2 Commerciële binnendringsoftware

11.1

Wob niet van toepassing, reeds openbaar

11.1
